

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Oboer/10/2014
Identifikačné číslo spisu:	3511209818
Dátum vydania rozhodnutia:	14.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3511209818.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: Slovenská konsolidačná, a. s., Cintorínska 21, Bratislava, IČO: 35 776 005, proti povinnému: R. W., nar. X. Z. XXXX, Q., o vymoženie 66,38 EUR s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1Er 1007/2011, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 27. februára 2012, č. k. 2CoE 173/2011-19, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e .
Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Súdnemu exekútorovi bol 28. októbra 2011 doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu „Blok na pokutu nezaplatenú na mieste č. AA 343494“, ktorý vydalo Obvodné oddelenie Policajného zboru v Myjave 18. októbra 2008 a ktorým bola povinnému uložená pokuta vo výške 2 000,-- Sk (ďalej len „exekučný titul“).

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením z 8. novembra 2011, č. k. 1Er 1007/2011-10 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na ust. § 44 ods. 2 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a na ust. § 71 ods. 3 Zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). Uviedol, že po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu zistil, že exekučný titul nadobudol právoplatnosť 18. októbra 2008 a vykonateľnosť 5. novembra 2008. Lehota v zmysle § 71 ods. 3 Správneho poriadku stanovená pre nariadenie výkonu rozhodnutia je považovaná za lehotu prekluzívnu, jej uplynutím zaniká právo na výkon rozhodnutia. Pre zachovanie zákonnej lehoty nie je právne významné začatie konania, ale jeho nariadenie orgánom uskutočňujúcim výkon rozhodnutia, v danom prípade rozhodnutím súdneho exekútora, a to upovedomením o začatí exekúcie. V danom prípade trojročná lehota začala plynúť 6. novembra 2008 a uplynula 7. novembra 2011. Vzhľadom na skutočnosť, že súd na plynutie prekluzívnej lehoty prihliada z úradnej povinnosti, výkon predmetného exekučného titulu bolo možné nariadiť do 7. novembra 2011.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, napadnutým uznesením, uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd poukázal na rozhodnutie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), osvojil si jeho dôvody a na zdôraznenie správnosti dodal: Lehota stanovená pre nariadenie výkonu rozhodnutia začala plynúť odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia a je považovaná za lehotu prekluzívnu, po jej uplynutí výkon rozhodnutia nemožno nariadiť. Pre určenie zachovania zákonnej lehoty nie je právne významné začatie konania, ale jeho nariadenie orgánom uskutočňujúcim výkon rozhodnutia, v danom prípade súdneho exekútora. Uviedol, že exekučné konanie sa začína dorúčením návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, avšak samotná exekúcia až vydaním poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Prvým úkonom súdneho exekútora je vydanie upovedomenia o začatí exekúcie, ktorú môže súdny exekútor vykonať až potom, ako bol exekučným súdom poverený na vykonanie exekúcie. Exekučný titul nadobudol právoplatnosť 18. októbra 2008 a vykonateľnosť 5. novembra 2008, trojročná prepadná lehota uplynula 5. novembra 2011. Pre rozhodnutie súdu prvého stupňa je rozhodujúci stav v čase vydania predmetného uznesenia a v tomto čase bola prekluzívna lehota uplynutá.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnil tým, že postupom odvolacieho súdu sa oprávnenému ako účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa teda oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo sa rovná odmietnutiu spravodlivosti. Uviedol, že postupom súdov došlo k porušeniu práva účastníka na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, dôsledkom čoho mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že na predmetnú právnu vec nie je možné aplikovať ust. § 71 ods. 3 Správneho poriadku tak, ako to urobili súdy, ktoré bez rozsiahlejšej právnej argumentácie pripodobnili nariadenie výkonu rozhodnutia k vydaniu upovedomenia o začatí exekúcie súdnym exekútorom. Konštatoval, že terminológia, ktorú zákonodarec použil „výkon rozhodnutia možno nariadiť“ bola v súlade s vtedy platnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výkone rozhodnutia, ešte pred účinnosťou novely Zákona č. 341/2005 Z. z., kedy si oprávnený mohol vybrať, ktorý orgán bude uskutočňovať výkon rozhodnutia. Ak bol podaný návrh na súdny výkon rozhodnutia, po podaní návrhu a po splnení zákonných podmienok súd nariadil výkon rozhodnutia. V súčasnosti je možný výkon rozhodnutia na základe spôsobilého exekučného titulu prostredníctvom súdneho exekútora. Exekučný poriadok nepozná termín „nariadenie výkonu rozhodnutia“. Dovolateľ je názoru, že upovedomenie o začatí exekúcie je procesným úkonom súdneho exekútora, ktorý je len určitým medzistupňom v celom priebehu exekučného poriadku po podaní návrhu na vykonanie exekúcie a udelení poverenia na vykonanie exekúcie. Poukázal na § 36 ods. 1 Exekučného poriadku. Uviedol, že lehota uvedená v § 71 ods. 3 Správneho poriadku je lehotou hmotnoprávnou. V tejto lehote má možnosť uplatniť svoje právo, vyplývajúce z exekučného titulu, inak dochádza k jeho zániku a plnenie, prijaté po uplynutí prekluzívnej lehoty, by bolo bezdôvodným obohatením. Dovolateľ je názoru, že odvolací súd v ust. § 71 ods. 3 Správneho poriadku nesprávne vyložil termín „nariadiť výkon rozhodnutia“, a teda vychádzal z nesprávneho predpokladu, že pre určenie toho, či prekluzívna lehota je zachovaná, nie je právne významné začatie konania, ale jeho nariadenie orgánom uskutočňujúcim výkon rozhodnutia, t. j. upovedomením o začatí exekúcie, vydanom súdnym exekútorom. Právo oprávneného na súdnu ochranu a výkon vykonateľného rozhodnutia by sa v plnej miere stalo závislým od konania, resp. nekonania súdneho exekútora a exekučného súdu, ktoré by oprávnený nemal možnosť akokoľvek ovplyvňovať. Exekučný poriadok pri právnej úprave upovedomenia o začatí exekúcie neustanovuje žiadnu lehotu pre súdneho exekútora pre jeho vydanie. Exekučný poriadok neustanovuje žiadnu lehotu pre súdneho exekútora na vydanie upovedomenia o začatí exekúcie. Vzhľadom na uvedené považoval výklad súdov za nesúladný s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ohrozujúci právne istoty účastníkov exekučného konania. Namietal aj nedostatočné, neurčité a nezrozumiteľné odôvodnenia rozhodnutí oboch súdov, čím došlo k porušeniu jeho základné práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. V tejto súvislosti namietal aj postup odvolacieho súdu podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ktorý len stroho konštatoval uplynutie prekluzívnej lehoty, pričom pod nariadením exekúcie rozumel vydanie upovedomenia o začatí exekúcie.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní konať. Zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené.

Súd prvého stupňa predmetnú vec predložil najvyššiemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní oprávneného. Najvyšší súd prípisom z 23. októbra 2012 vec vrátil súdu prvého stupňa bez rozhodnutia o podanom mimnoriadom opravnom prostriedku. Najvyšší súd poukázal na § 241 ods. 1 O. s. p. na povinné zastúpenie dovolateľa pre dovolacie konanie, ktoré je jeho zvláštnou podmienkou, a ktorá je odstrániteľná, pričom táto podmienka sa nevzťahuje len na podanie dovolania, ale na celé dovolacie konanie. Konštatoval, že v danom prípade oprávneného zastupoval v tom čase člen predstavenstva spoločnosti JUDr. Tomáš Vranovič. Nakoľko však JUDr. Tomáš Vranovič od 3. septembra 2012 už nie je členom predstavenstva spoločnosti, nie je splnená podmienka povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní, ktorá musí byť splnená počas celého dovolacieho konania.

Súd prvého stupňa oprávneného vyzval, aby svoje dovolanie doplnil v zmysle uvedeného usmernenia najvyššieho súdu. Uvedená výzva súdu prvého stupňa bola dovolateľovi doručená 12. decembra 2012 a jej urgencia 5. februára 2013. Na uvedené výzvy dovolateľ nereagoval.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 O. s. p., ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 241 ods. 1 O. s. p. (druhá veta) dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Povinné zastúpenia účastníka v dovolacom konaní advokátom, pokiaľ nemá účastník právnické vzdelanie sám alebo jeho zamestnanec, je jednou z podmienok konania, po splnení ktorej môže dovolací súd vo veci konať. Ide o odstrániteľnú podmienku konania, ktorá môže byť odstránená tým, že účastník dovolacieho konania si zvolí kvalifikovaného zástupcu - advokáta a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo. Pokiaľ tak účastník neurobí ani na výzvu súdu dovolací súd dovolacie konanie zastaví.

V danom prípade oprávnený podal dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolanie oprávneného ako obchodnej spoločnosti bolo podpísané JUDr. Tomášom Vranovičom - členom predstavenstva a Mgr. Míriam Mihokovou - prokuristkou. JUDr. Tomáš Vranovič následne predložil doklad o ukončení právnického vzdelania. Najvyšší súd zistil, že JUDr. Tomáš Vranovič od 8. septembra 2012 už nie je členom predstavenstva spoločnosti oprávneného, preto nie je splnená podmienka povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní, resp. nie je preukázané, že má právnické vzdelanie jeho zamestnanec, resp. člen (predstavenstva alebo prokurista), ktorý za neho koná. Ako bolo uvedené už vyššie povinné zastúpenie dovolateľa v zmysle § 241 ods. 1 O. s. p. musí byť splnené počas celého dovolacieho konania až do rozhodnutia dovolacieho súdu, a nielen v čase podania dovolania.

Na základe usmernenia najvyššieho súdu súd prvého stupňa dovolateľa vyzval, aby dovolanie doplnil o náležitosti vyplývajúce z § 241 ods. 1 O. s. p. tak, aby bola splnená podmienka povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní.

Dovolateľ - oprávnený však na tieto výzvy súdu nereagoval a nepreukázal, že je v dovolacom konaní

zastúpený advokátom alebo, že koná sám prostredníctvom svojho zamestnanca alebo člena, ktorý má právnické vzdelanie. Nerešpektovanie uvedených výziev, a tým aj nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania bráni prejednaníu dovolania oprávneného. V dôsledku jeho nečinnosti zostal nedostatok podmienky dovolacieho konania neodstránený do vydania tohto uznesenia dovolacieho súdu.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolacie konanie v zmysle § 243c O. s. p. v spojení s § 241 ods. 1 O. s. p. a § 104 ods. 2 O. s. p. zastavil.

Vzhľadom na dôvod, pre ktorý dovolací súd zastavil dovolacie konanie, nezaoberal sa otázkou procesnej prípustnosti a ani dôvodnosti dovolania.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnému podľa § 243b ods. 5, § 224 ods. 1, § 146 ods. 2 O. s. p., nakoľko oprávnený zavinil, že sa dovolacie konanie muselo zastaviť. Dovolací súd však povinnému trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodal návrh a ich priznanie a žiadne trovy mu nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.